

Силабус освітнього компоненту

Основи економічної теорії

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – Право

Рік навчання: 2024-2025, Семестр: 2, 2

Кількість кредитів: денна ф/н – 3, заочна ф/н – 3

Обсяг годин денна ф/н – 90, заочна ф/н – 90

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: денна ф/н – залік, заочна ф/н – залік

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва освітнього компоненту	Основи економіки Fundamentals of Economic Theory
Викладач	Лешанич Світлана Євгеніївна , старший викладач кафедри міжнародного, конституційного та адміністративного права Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія» кандидат економічних наук, старший викладач м.Івано-Франківськ, вул. Максимовича, 13. каб. 310
E-mail:	Leshanich.sv@gmail.com
Консультації викладача	Ср. 14:00-16:00

1. Коротка анотація до курсу:

Норми права повинні відображати принципи організації економічної системи, інтереси різних економічних агентів. Правові норми є однією із форм управління і регулювання економічного розвитку. Ефективна економічна політика різних рівнів має формуватися на базі правових норм. Відповідно обумовленим є підвищення ролі і значення економічних знань у процесі правотворчої діяльності. Для забезпечення правових передумов ефективного розвитку економічної системи необхідні висококваліфіковані юристи, що мають достатній обсяг економічних знань та навичок прийняття економічних рішень. Знання закономірностей поведінки економічних суб'єктів у ринкових умовах дозволяє забезпечити прийняття обґрунтованих рішень щодо вибору обмежених засобів за наявності альтернативних можливостей.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності

Загальні компетентності:

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК4.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6.Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності:

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК12.Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції

СК13.Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК16.Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК17. Здатність виділяти юридично значимі факти у різних правових ситуаціях.

4. Програмні результати навчання:

ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН11.Мати базові навички риторики

ПРН12.Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло

ПРН 23. Використовувати психологічні прийоми та методи під час вирішення конкретних правових ситуацій.

Вид заняття	Загальна кількість годин (ДФ)	Загальна кількість годин (ЗФ)
лекції	16	10
семінарські заняття	18	6
індивідуальна робота	10	10
самостійна робота	46	64
всього	90	90

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Предмет, метод та функції економічної теорії. Історія розвитку науки	2	2
Тема 2.	Виробництво та його фактори. Обмеженість виробничих ресурсів. Економічна ефективність виробництва	2	
Тема 3.	Економічні системи суспільства.	2	2
Тема 4.	Гроші: їх функції та види. Теорія грошей і грошового обігу.	2	
Тема 5.	Економічна природа попиту і пропозиції.	2	2
Тема 6	Домогосподарство і фірма в системі ринкових відносин.	2	

Тема 7	Підприємство та підприємницька діяльність. Доходи, їх джерела і відтворення	2	2
Тема 8	Домогосподарство як суб'єкт економіки.		
Тема 9	Фінанси, податки та бюджетний зміст	2	2

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Предмет, метод та функції економічної теорії. Історія розвитку науки	2	
Тема 2.	Виробництво та його фактори. Обмеженість виробничих ресурсів. Економічна ефективність виробництва	2	2
Тема 3.	Економічні системи суспільства.	2	
Тема 4.	Гроші: їх функції та види. Теорія грошей і грошового обігу.	2	
Тема 5.	Економічна природа попиту і пропозиції.	4	2
Тема 6	Домогосподарство і фірма в системі ринкових відносин.	2	
Тема 7	Підприємство та підприємницька діяльність. Доходи, їх джерела і відтворення	2	2
Тема 8	Домогосподарство як суб'єкт економіки.		
Тема 9	Фінанси, податки та бюджетний зміст	2	

Самостійна робота			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Предмет, метод та функції економічної теорії. Історія розвитку науки	4	6
Тема 2.	Виробництво та його фактори. Обмеженість виробничих ресурсів. Економічна ефективність виробництва	6	8
Тема 3.	Економічні системи суспільства.	6	8
Тема 4.	Гроші: їх функції та види. Теорія грошей і грошового обігу.	4	6
Тема 5.	Економічна природа попиту і пропозиції.	6	8
Тема 6	Домогосподарство і фірма в системі ринкових відносин.	4	6
Тема 7	Підприємство та підприємницька діяльність. Доходи, їх джерела і відтворення	6	8
Тема 8	Домогосподарство як суб'єкт економіки.	4	6
Тема 9	Фінанси, податки та бюджетний зміст	6	8

Індивідуальні завдання		
Опис змісту індивідуального завдання	ДФ год.	ЗФ год.
Підготовка реферату (доповіді), або презентації в межах питань. Що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Доповідь являє собою інформаційне повідомлення	10	10

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

9.Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.		
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.	задовільно	
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів)

з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Ректора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському навчально-науковому юридичному інституті НУ «ОЮА» ». Дотримання академічної доброчесності передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських занять	Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському (практичному) занятті передбачає усне та письмове опитування.
Вимоги до індивідуальної роботи	При написанні рефератів з навчальної дисципліни «Фінансове право» студенти повинні не лише здійснити реферування теоретичного матеріалу, але й ознайомитись і опрацювати спеціальну літературу та нормативно-правові акти, які стосуються обраної теми роботи та провести її детальний
Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.
Умови підсумкового контролю	Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю, заліку, екзамену

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

1. Сидоров О.А. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник / О.А. Сидоров, Н.О. Фісуненко, Т.В. Альошина; ред. П.А. Фісуненко. – Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с.
2. Петруня Ю.Є., Задоя А.О. Економіка: базовий курс. Навчальний посібник [Електронне видання]. [6-те вид., переробл. і доп.]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. 265 с.
3. Економіка: теорія і практика. Підручник. / Галушка З.І., Поченчук Г.М. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.
4. Гальчинський А.Є., Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Основи економічної теорії: Підручник К.: Вища шк., 2015. 203 с.
5. Якобчук В.П., Ходаківський Є.І., Литвинчук І.Л., Симоненко Л.І., Довженко В.А., Захаріна О.В., Тищенко С.В., Іванюк О.В., Кравець І.В., Пугачова Н.С. Економічна теорія: підручник

- / за заг. ред. В.П. Якобчук. К.: Видавництво Ліра-К, 15 2020. 450 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://lirak.com.ua/preview/12643.pdf>
6. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. унт. 2020. 232 с. https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/3701_2.
 7. Економіка: практикум з економічної теорії, історії економіки та економічної думки, мікрота макроекономіки. Укл.: Галушка З.І., Поченчук Г.М., Бойда С.В., Заволічна Т.Р., Сторощук Б.Д., Кузьмук І.Я./ За ред. Галушки З.І., Поченчук Г.М. Чернівці. Чернівець. нац. ун-т. 2022. 190 с. <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4534>
 8. Кокарев І.В. Основи економічної теорії : навч. посіб. / І.В. Кокарев. Дніпро: ДДУВС, 2020. 100 с.
 9. Козик В. В., Мицишин О. Л. Вступ до фаху «Економіка». Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2022. 176 с.
 10. Корогодова, О. О. Навчальний посібник з дисципліни «Основи економічної теорії: самостійна робота» [Електронний ресурс] / Корогодова О. О., Тимошенко Н. Ю., Іванова Т. В.; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 379,33 Кбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 181 с. Назва з екрана. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/39766>
 11. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник / [Е. М. Забарна та ін.] ; Одес. нац. політехн. ін-т. Херсон : ОЛДІ-плюс, 2020. 411 с.
 12. Економічна теорія : підручник / [В. П. Якобчук та ін. ; під заг. ред. В. П. Якобчук] ; Житомир. нац. агрокол. ун-т. Київ : Ліра-К, 2020. 449 с.
 13. Економічна теорія : навч. посіб. / уклад.: Бойда С. В., Колосінська М. І., Белей С. І. ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2021. 199 с.
 14. Магійович Р. І., Зеліско Н. Б. Економічна теорія : навч. посіб. / Львів. нац. аграр. ун-т. Львів : Галицька видавнича спілка, 2021. 323 с.

Підручники, посібники, наукові праці:

11.2. Допоміжна:

1. Менеджмент і адміністрування: підручник / О. А. Сидоров, Т. В. Альошина, Н. О. Фісуненко, Е. О. Сидорова. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 352 с.
2. Живко З. Б., Пушак Я. Я. Поглинання та рейдерство в ринковій економіці: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 304 с.
3. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. К.: Видавництво ЛіраК, 2020. 450 с.
4. Зеленько О.О. Основи економічної теорії: Опорний конспект лекцій для студентів неекономічних спеціальностей (електронний варіант) / Зеленько О.О. та ін. Харків: ХНПУ, 2020. 143 с. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/3859>
5. Основи економічної теорії: метод. реком. для самост. вивч. дисц. студентами неекономічних спец. / Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди ; уклад. : А.О. Гура, Т.Г. Гуцан, О.О. Зеленько, І.О. Ночвіна. Харків: ХНПУ, 2019. 69 с. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/2341>
6. Гуцан Т.Г. Інвестиційний клімат в економіці України: сучасний стан і напрями покращення / Зеленько О. О., Гуцан Т. Г., Гура А. О. Бізнес-Інформ. 2020. №1. С. 100-107. URL: https://www.businessinform.net/article/?year=2020&abstract=2020_1_0_100_107
7. Гуцан Т.Г. Основи економічної теорії: робочий зошит для студентів неекономічних спеціальностей / Гура А. О., Гуцан Т. Г. та ін. Харків: ХНПУ, 2020. 50 с.
8. Несененко П. П., Артеменко О. А., Патлатой О. Є.. Теоретичні основи економічної політики : навчальний посібник. Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2019. 306 с.
9. Основи економічної теорії : курс лекцій / уклад. : О. В. Довгаль, І. М. Лесік. – Миколаїв : МНАУ, 2021. 129 с.
10. Економічна теорія права : навч. посіб. / [Касьяненко Л. М., Назаров В. В., Савченко Л. А. та ін.]. К. : ЦУЛ, 2015. 214 с.

11. Якобчук, В. П. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. / В. П. Якобчук, Ю. В. Богоявленська, С. В. Тищенко. К. : ЦУЛ, 2015. 476 с.
12. Основи економічної науки / Н. Мацелюх, О. Розум, І. Максименко, М. Теліщук. К.: Центр учбової літератури, 2019. 324 с.
13. Економічна теорія. Політекономія / В. Семененко, Д. Коваленко, В. Бугас, О. Семененко. К.: Центр учбової літератури, 2019. 428 с.
14. Бочі А.Тіньова економіка в Україні : причини , шляхи подолання / Ангела Бочі, Василь Поворозник. *Міжнародний центр перспективних досліджень* (МЦПД). URL: [http://icps.com.ua/assets/uploads/files/ t_novaekonom_kaukra_ni.pdf](http://icps.com.ua/assets/uploads/files/t_novaekonom_kaukra_ni.pdf)

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php>
2. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
4. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org>
5. Урядовий портал. URL.: <http://www.kmu.gov.ua>
6. Міністерство розвитку економіки. URL: <http://www.me.gov.ua/>
7. Гронтковська Г.Є. Міжнародна економіка: навчальний посібник / Г.Є. Гронтковська, О.І. Ряба, А.М. Венцурик, О.І. Красновська. К.: Центр учбової літератури, 2017. 362 с. URL: [https://www.booklya.ua/book/m- zhnarodna-ekonom-ka-navchalniy posibnik183689](https://www.booklya.ua/book/m-zhnarodna-ekonom-ka-navchalniy-posibnik183689)
8. Козак Ю.Г. Основи економічної теорії: навчальний посібник / Ю.Г. Козак, С.С. Шаповал. К.: ЦУЛ, 2012. 264 с. URL: <https://booksmoda.com.ua/89153>
9. Бутко М. Міжнародний менеджмент: підручник / М. Бутко, І. Бутко, М. Дітковська. – К.: ЦУЛ, 2018. – 412 с. URL: <https://www.yakaboo.ua/mizhnarodnij>
10. Уразов А. Основи економічної теорії: навчальний посібник / А. Уразов, І. Саух, О. Вікарчук. К.: ЦУЛ, 2019. 312 с. URL: <https://chytayka.com.ua/osnovi-ekonomichnoiteorii/id88664>.

**Старший викладач кафедри міжнародного,
конституційного та адміністративного
права, кандидат економічних наук**

Світлана ЛЕШАНИЧ